

WORLD THEATRE DAY

Svetski dan pozorišta
27. mart



International Theatre Institute ITI
World Organisation for the Performing Arts

Danas

PONEDELJAK, 27. MART 2017.

Svi autori poruka

Jean COCTEAU (1962); Arthur MILLER (1963); Laurence OLIVIER, Jean-Louis BARRAULT (1964); Anonymous/Anonimus (1965); 1966 René MAHEU, generalni direktor UNESCO (1966); Héléne WEIGEL (1967); Miguel Angel ASTURIAS (1968); Peter BROOK (1969); Dimitri CHOSTAKOVITCH (1970); Pablo NERUDA (1971); Maurice BEJART (1972); Luchino VISCONTI (1973); Richard BURTON (1974); Ellen STEWART (1975); Eugéne IONESCO (1976); Radu BELIGAN (1977); national messages/nacionalne poruke (1978); national messages/nacionalne poruke (1979); Janusz WARMINSKI (1980); national messages/nacionalne poruke (1981); Lars af MALMBORG (1982); Amadou Mahtar M'BOW, generalni direktor UNESCO (1983); Mikhail TSAREV (1984); André-Louis PERINETTI (1985); Wole SOYINKA (1986); Antonio GALA (1987); Peter BROOK (1988); Martin ESSLIN (1989); Kirill LAVROV (1990); Federico MAYOR, generalni direktor UNESCO (1991); Jorge LAVELLI, Arturo USLAR PIETRI (1992); Edward ALBEE (1993); Vaclav HAVEL (1994); Humberto ORSINI (1995); Saadalla WANNOUS (1996); Jeong Ok KIM (1997); 50th Anniversary of ITI – Special Message/specijalna poruka za 50. godišnjicu (1998); Vigdís FINNBOGADÓTTIR (1999); Michel TREMBLAY (2000); Iakovos KAMPANELLIS (2001); Girish KARNAD (2002); anfred DORST (2003); Fathia EL ASSAL (2004); Ariane MNOUCHKINE (2005); Victor Hugo RASCON BANDA (2006); Sultan bin Mohammed AL QASIMI (2007); Robert LEPAGE (2008); Augusto BOAL (2009); Judi DENCH (2010); Jessica A. KAAHWA (2011); John MALKOVICH (2012); Dario FO (2013); Brett BAILEY (2014); Krzysztof WARLIKOWSKI (2015); Anatoly VASILIEV (2016); Isabelle Huppert (2017).

IZABEL IPER:

Pozorište voli nas onoliko koliko mi volimo njega



Foto: Christophe Petit Tesson / EPA

56PORUKA2017

Evo, dakle, već 55 godina da se svake godine u proleće održava Svetski dan pozorišta. Jedan dan, odnosno 24 sata koji počinju tamo negde u pozorištu *NO* i *Bunraku*, zatim prolaze kroz *Pekinšku operu* i *Kathakali*, zadržavaju se između Grčke i Skandinavije, od Eshila do Ibzena, od Sofokla do Strindberga, između Engleske i Italije, od Sare Kejn do Pirandela, i Francuske, između ostalih, u kojoj se nalazimo i u kojoj je Pariz ipak svetski grad koji prima najviše stranih ansambala. Potom nas naših 24 sata vode od Francuske u Rusiju, od Rasina i Molijera do Čehova, onda prelaze Atlantik da bi završili u nekom kalifornijskom kampusu gde mladi ljudi možda ponovo izmišljaju pozorište. Jer pozorište se uvek ponovo rađa iz svog pepela. Ono je samo konvencija koju neumorno treba rušiti. Tako ono ostaje živo. Pozorište ima bujan život koji izaziva prostor i vreme, najsavremeniji komadi hrane se prošlim vekovima, najkласičniji repertoari postaju moderni svaki put kad se ponovo postave.

Svetski dan pozorišta svakako nije dan u običnom smislu naših svakodnevnih života. On ponovo oživljava jedan ogroman prostor-vreme, a da bi se govorilo o prostor-vremenu, htela bih da prizovem jednog francuskog dramaturga, toliko genijalnog koliko diskretnog, Žana Tardjea. Što se tiče prostora, on pita „koji je najduži put od jedne tačke do druge...“ Što se tiče vremena, on sugerše „da se u desetinkama izmeri vreme koje je potrebno da se izgovori reč *večnost*“. Za prostor-vreme on kaže i ovo: „Određite u svom duhu, pre nego što zaspate, bilo koje dve tačke u

prostoru i izračunajte vreme koje je potrebno, u snu, da odete od jedne do druge“. Zadržacu reč u snu. Reklo bi se da su se Žan Tardje i Bob Vilson sreli. Naš Svetski dan pozorišta možemo takođe da rezimiramo sećajući se Semjuela Beketa čija Vini u svom žustrom stilu kaže: „?h, kakav bi ovo lep dan bio“. Razmišljajući o poruci koju imam čast da izgovorim, setila sam se svih tih snova iz svih tih scena. Stoga, ja ne dolazim sama u ovu salu UNESCO, svi likovi koje sam glumila na sceni prate me, uloge za koje se čini da ih napuštamo kad se završi predstava ali koje vode u vama neki podzemni život, spremne da pomognu ili unište uloge koje dolaze za njima: Fedra, Araminta, Orlando, Heda Gabler, Medeja, Mertej, Blanš Dibo... Prate me i svi likovi koje sam volela i kojima sam aplaudirala kao gledateljka. I tu pripadam celom svetu. Ja sam Grkinja, Afrikanka, Sirijka, Venecijanka, Ruskinja, Brazilka, Persijka, Rumunka, Japanka, Marseljka, Njujorčanka, Filipinka, Argentinka, Norvežanka, Korejka, Nemica, Austrijanka, Engleskinja, zaista ceo svet. Prava mondijalizacija je u tome.

Godine 1964. povodom ovog Dana pozorišta, Lorens Olivije najavio je da je, posle više od jednog veka borbe, u Engleskoj konačno stvoreno nacionalno pozorište za koje je on želeo da bude i međunarodno pozorište, bar po svom repertoaru. Vrlo dobro je znao da Šekspir pripada svima na svetu.

Bilo mi je drago kad sam saznala da je prva poruka za Svetski dan pozorišta 1962. bila poverena Žanu Koktou, s punim pravom, budući da je on, zar ne, autor jednog putovanja oko sveta za 80 dana. Ja sam svet obišla drugačije, učinila sam to kroz 80 predstava ili 80 filmova. Kažem i filmova, jer ne pravim nikakvu razliku između igranja u pozorištu i igranja na filmu, što iznenadi

svaki put kad to kažem, ali tačno je, tako je. Nikakva razlika.

Govoreći ovde, ja nisam ja, ja nisam glumica, ja sam samo jedna od brojnih ličnosti zahvaljujući kojima pozorište nastavlja da postoji. To je pomalo naša dužnost. I naša potreba. Kako da kažem: Ne postoji pozorište zbog nas, pre će biti da mi postojimo zahvaljujući njemu. Pozorište je vrlo snažno, otporno, ono preživljava sve, ratove, cenzure, manjak novca. Dovoljno je reći „dekor je prazna scena neke neodređene epohe“ i pustiti glumca da uđe. Ili glumicu. Šta će on učiniti? Šta će ona reći? Hoće li oni razgovarati? Publika čeka, saznaće, publika bez koje nema pozorišta, nemojmo to nikada zaboraviti. Jedna osoba u publici je publika. Ali ipak ne previše praznih sedišta! Osim kod Joneska... Na kraju Starica kaže: „Da, da, umrimo u punoj slavi... Umrimo da bismo ušli u legendu... Bar ćemo imati ulicu koja će nositi naše ime...“

Strana 2 →



Budući da sam u Parizu, i to pred skorašnje predsedničke izbore, predlažem onima koji izgleda žele da nama vladaju da paze na nezamislive dobrobiti koje donosi pozorište. Samo bez hajke

Kanska rekorderka

Izabel Iper, proslavljena francuska glumica rođena je 16. marta 1955. u Parizu, kao najmlađa kćerka majke Anike, profesorke engleskog jezika i oca Rejmonda, inženjera. Od 1971. do danas igrala je u stotinak filmova i televizijskih ostvarenja. Glumica je sa najviše prikazivanih filmova u zvaničnoj selekciji Kanskog festivala. U Kanu je dva puta dobila nagradu, za uloge u filmovima *Violeta Nozjier*, 1978. godine i *Profesorka klavira*, 2001. godine, a bila je i predsednica žirija tog festivala. Osvojila je, takođe, nagradu *Cezar*, za ulogu u filmu *Ceremonija*. Za rolu u istom filmu nagrađena je i na Venecijanskom festivalu, na kojem je dobila priznanje i za ulogu u filmu *Ženska posla*.

Sarađivala je sa čuvenim svetskim rediteljima, poput Bertolučija, Tavernijea, Čimina, Godara, Vajde, Šabrola... U filmskoj ekranizaciji romana Miloša Crnjanskog *Seobe*, koju je režirao Aleksandar Saša Petrović, tumačila je lik Dafine Isaković, *sa očima boje zimskog neba*. Pre pet godina bila je gošća festivala Kustendorf na Mečavniku. Zapažene uloge imala je u brojnim filmovima, kao što su *Gabrijela*, *Ukus moći*, *Osam žena*, *Hvala za čokoladu*, *Gospođa Bovari*... Odlikovana je u rodnoj državi *Legijom časti*. U pozorištu je, između ostalog, dočarala lik Ibzenove tragične junakinje Hede Gabler, a glumila je i u antičkim tragedijama. Svojevremeno je snimila album sa francuskim muzičarem Žan-Lujom Muratom. Pojavila se i u jednoj epizodi američke TV serije *Redi zakon*. U braku sa scenaristom, producentom i režiserom Ronaldom Šamoom, koji traje od 1982, dobila je troje dece.

M. S.



Dodatak povodom Svetskog dana pozorišta podržao je Miodrag Petrović, generalni direktor kompanije Belim

IZABEL IPER:
Pozorište voli nas onoliko koliko mi volimo njega

Nastavak sa 1. strane

Svetski dan pozorišta postoji 55 godina. Za 55 godina ja sam osma žena koju su zamolili da izgovori poruku, konačno, ne znam da li je reč *poruka* odgovarajuća. Moji prethodnici (muški rod se nameće!) govore o pozorištu mašte, slobode, porekla, govorili su o multikulturalnom, lepoti, pitanjima bez odgovora...

Godine 2013, dakle samo pre četiri godine, Dario Fo kaže: „Jedino rešenje za krizu jeste nada da će se protiv nas, a pre svega protiv mladih koji žele da prigrle umetnost pozorišta, organizovati velika hajka: i da će jedan novi naraštaj glumaca, iz ovako nametnutih okolnosti, izvući nezamislivu dobrobit za jedno novo pozorište“.

Nezamisliva dobrobit je lepa formulacija dostojna da se nađe u nekom političkom programu, ne? Budući da sam u Parizu, i to pred skorajšnje predsedničke izbore, predlažem onima koji izgleda žele da nama vladaju da paze na nezamislive dobrobiti koje donosi pozorište. Samo bez hajke!
Pozorište je za mene drugi,

ono je dijalog, odsustvo mržnje. Prijateljstvo među narodima, ne znam tačno šta to znači ali verujem u zajednicu, u prijateljstvo gledalaca i glumaca, u zajedništvo svih onih koje pozorište okuplja, onih koji ga pišu, onih koji ga prevode, onih koji ga osvetljavaju, oblače, dekorišu, onih koji ga tumače, onih koji se njime bave, onih koji

u njega idu. Pozorište nas štiti, pruža nam zaklon... Verujem da nas voli... onoliko koliko mi volimo njega... Sećam se jednog reditelja starog kova koji je pre podizanja zavese, iza kulisa, svako veće govorio čvrstim glasom: *Mesta za pozorište!* Biće to reč za kraj. Hvala.
Sa francuskog jezika prevela
Kristina Koprievič

ZORAN ĐERIĆ: Umetnost je u energiji koja isijava na sceni

Gordana Nonin
DAN SNP

Samo dan nakon što se obeležava Svetski dan pozorišta, Srpsko narodno pozorište obeležava svoj dan. Ova ustanova kulture od posebnog značaja, za datum obeležavanja svog dana izabrala je 28. mart, jer su na taj dan 1861. Jovan Jovanović i Stevan Branovački uputili poziv za priloge koji bi pomogli otvaranje narodnog pozorišta. Na Dan SNP sumiraju se dostignuća iz prethodne godine i nagradju zaslužni. Najprestižnija nagrada koja se tada dodeljuje nosi ime Jovana Đorđevića. Sutra će, u 12 sati, na sceni *Pera Dobrinović* početi svečanost na kojoj će svoju besedu izgovoriti dr Zoran Đerić, v.d. upravnik SNP,

književnik, prevodilac i teatrolog. Tim povodom Đerić govori za *Danas*.

■ Da li možete da kažete o čemu ćete govoriti sutra u svojoj besedi? Da li ste se opredelili za podsećanje na dugu tradiciju SNP ili promišljanje o tome šta je pozorište danas?

– Pozorište poput *SNP*, koje ima 156 godina, moglo bi da posvedoči o mnogo čemu. Ne samo o svojim počecima, nego i o srpskim revolucijama, ustancima, ratovima koji su pratili 20. vek. Postojanje *SNP* u Srpskoj Vojvodini, pa njegov život u Kraljevini SHS, potom Kraljevini Jugoslaviji, odnosno u Demokratskoj Federativnoj Jugoslaviji, FNRJ, i SFRJ, pa u SRJ, Srbiji i Crnoj Gori, i konačno u Srbiji i AP Vojvodini, u Novom Sadu, pre svega, ukazuje na složene društveno-političke odnose, koji su se, neminovno, odrazili i na kulturni, a naročito na pozorišni život. Istorija *SNP* je i istorija srpskog naroda, srpske kulture i umetnosti. O njoj su ispisane brojne stranice. Ali treba povremeno, a svečanost poput ove je prava prilika, podsetiti se na neke od njenih važnih segmenata. Nije to samo zbog kontinuiteta istorije, pozorišnih događanja, već i zbog kontinuiteta srpske kulture, književnosti i umetnosti, scenske, operске i dramske umetnosti.

Pozorište nije samo svedok, ono je ponekad najavlivalo ono što će se tek desiti u društvenom, političkom, pa i u svakodnevnom životu. Najčešće su uticaji dolazili sa strane – iz političkog, socijalnog okruženja. Pozorišni komadi su pisani o događajima koji su menjali ne samo geografske, državne granice, već i naše sudbine. Ali, ovog puta, neću govoriti o toj vrsti pozorišta, već o krizama koje dolaze iznutra, iz samog pozorišta, a njih pokreće svojevrsni pozorišni mehanizam, u kome su podjednako bitni svi činioci – najpre oni umetnički: pisci (dramski pisci, operški i baletski libretisti) i dramski umetnici (glumci, baletski umetnici, operški umetnici, kompozitori, reditelji, koreografi, scenografi, kostimografi, autori muzike, svetla...) a potom i svi drugi, od tehnike i administracije do marketinga i uprave pozorišta.

■ Osnivač *SNP* je Pokrajinska vlada koja vas je i imenovala na mesto upravnika krajem jula prošle godine. Tada ste izjavili da je to za vas izuzetna čast, ali da znate da ćete se susresti sa brojnim problemima. Možete da rezimirate ovaj prvi period od kada ste na čelu ove pozorišne institucije?

Svečanost povodom Dana SNP

Promocijom knjige Anđelka Erdeljanina *Prolaz Mi-loša Hadžića*, u Donjem foajeu scene *Pera Dobrinović*, sutra u 11 sati počinje proslava *Dana SNP*. Promocija na kojoj će govoriti Mileta Radovanović, Dejan Penčić Poljanski i autor, održava se u ambijentu izložbe fotografija *Glumački naši roditelji*. Svečanu akademiju na sceni *Pera Dobrinović*, u 12 sati otvoriće prof. Miroslav Štatić, pokrajinski sekretar za kulturu, javno informisanje i odnose s verskim zajednicama, a besedu govori dr Zoran Đerić, v.d. upravnika *SNP*. Na svečanosti će biti upriličen i umetnički program, kao i uručenje priznanja povodom *Dana SNP*.

preparacijama i realizacijama novih predstava. Planiranje je, dakle, opterećeno tomo uslovnosti, pa je puno novih naslova pod znakom pitanja, a autori traže precizne odgovore, kao i novinari, kad najavljujemo naše premijerne želje i očekivanja. Uslovnost nije dobra, jer stvara napetost, nervozu, a može da utiče i na kvalitet buduće produkcije.
■ Pitala sam vas to jer je evidentno da su i glumci, kao i ostali zaposleni isticali veoma teške uslove za rad, naročito kreativan rad, sa malim platama. I sami ste najavlivali da imate obećanja od

Umetnost, pa i pozorište, trebalo bi da kreira našu stvarnost: Zoran Đerić



Foto: Branko Lukić



Čas anatomije u SNP

Kamernoj sceni je Filip Markovinić režirao „Tri lica samoće“ Željka Jovanovića, a nedavno je objavljeno da je i „Na Drini ćuprija“ u režiji Kokana Mladenovića u zvučnoj konkurenciji na predstojećem Sterijinom pozorju. Koliko ste zadovoljni ukupnim dramskim repertoarom kuće?

– Predstava *Na Drini ćuprija* pozvana je na više festivala – Festival profesionalnih pozorišta Vojvodine, Prolećni festival u Šapcu, na festivale u Zenici, Rijeci... prethodno je bila na festivalu u Vrscu, što svedoči o tome da je reč o predstavi koja intrigira različite selektore, umetničke direktore i pozorišne kritičare, ali to je predstava koja privlači i brojnu publiku. Svaka predstava se igra pred punom salom. Čim izađe mesečnim repertoar, predstava se rasprodava. Sve tri pomenute predstave, uz *Večnog mladoženju*, po romanu Jaše Ignjatovića i u režiji Darijana Mihailovića, na neki način, nasledio sam od prethodne uprave, tako da ne bi bilo primereno da ovde iznosim neke svoje primedbe, pa ni umetničke utiske. Svaka od pomenutih predstava ima svoje kvalitete, različite su koncepcijski, rediteljski, glumački. Svedoče, pre svega, o izuzetnoj glumačkoj potencijalu *SNP*. Bez energije glumaca, koja prosto isijava sa scene, ne bi bilo tih predstava, a to prepoznaje i publika koja dolazi da ih gleda. Ja sam zadovoljan zbog toga. Ali još nije bilo mogućnosti da predočim i realizujem program koji bih želeo. Možda će se to desiti početkom sledeće sezone.

■ Opera i Balet?
– Realizovali smo dve operске premijere početkom ove godine, u januaru i u martu. Mada je opera Stevana Divjakovića, *Vladimir i Kosara* imala samo koncertnu verziju, prijatno je iznenađenje. Tematski, ljubavna priča i tragedija u borbi za vlast, zasnovana na legendi i istoriji, privlačna je operškoj publici. Muzički ona predstavlja sintezu različitih stilova i uticaja, a meni se čini i krunu kompozitorskog stvaralaštva Stevana Divjakovića. Verujem da ćemo imati mogućnost da je realizujemo i scenski, jer ona to zaslužuje. Što se baleta tiče, kao što je poznato, obnovili smo *Grka Zorbu*. To je balet koji je 20 godina punio sale, a čini to i sada, sa novom podelom i vrsnim baletskim igračima. U toku su pripreme baleta Rudolfa Bručija, *Katarina Izmajlova*, s kojim smo se uključili u program obeležavanja 100. godišnjice od rođenja velikog vojvodanskog kompozitora. Premijera je planirana za maj. Obnovili smo i više klasičnih predstava, kako operških, tako i baletskih, u njima, povremeno, kad finansijske mogućnosti dopuste, gostuju strani i domaći reditelji, odnosno dirigenti, solisti... Nastojimo da naša publika uvek ima mogućnost izbora i priliku da uživa u repertoaru *SNP*.

■ Šta biste vi lično voleli da ostvarite tokom svog mandata, šta biste smatrali svojim ličnim uspehom?
– Promene u pozorišnom poslovanju ne idu uvek sa promenama u društvu, očigledno kasne, zato je neophodno da se unapredi postojeći model

osnivača da će se ta situacija poboljšati. Da li se poboljšala?

– Bez obzira na besparicu prvih meseci u godini, mi smo radili i realizovali dosad čak četiri premijere: dve dramske i dve operске. Zahvaljujući podršci osnivača, mi smo prvi kojima je usvojen plan rada i finansijski plan za 2017, i prvi koji su dobili sredstva za rad u ovoj godini. Tako da smo pokrili troškove premijera, kao i gostujućih baletskih umetnika i baletskog pedagoga. Plate su se povećale za 5 odsto, ali to nije slučaj samo kod nas, već u celoj Srbiji. To, naravno, nije mnogo. Verujem da će se situacija tokom godine poboljšati. Ali to ne sme da utiče na rad u pozorištu, na kreativnost, štaviše, može da bude podsticajno u traženju rešenja, pre svega u sopstvenim mogućnostima, umetničkih rešenja a ne finansijskih u kreiranju onog što je na sceni. Nije umetnost u raskošnim kostimima i scenografiji, već u energiji koja isijava na sceni, a ona isijava, kako ste se mogli verovati gledajući naše predstave, kako premijerne, tako i reprizna izvođenja, drame, baleta i opere.

■ Odmah na početku svog mandata ste najavili da ćete davati prednost domaćim autorima. Nedavno je, spomenuli ste, održano nekoliko premijera – Andraš Urban je režirao „Čas anatomije“ po motivima Kišovih dela, na

– Realno je da repertoarsko pozorište, kao što je naše, ima najmanje četiri premijere koje bi trebalo da se finansiraju novcem iz budžeta, pod uslovom da nemamo ograničenja u zapošljavanju što je jedan od najvećih problema te ustanove, kaže.
– Broj stalno zaposlenih se smanjuje, a zbog zabrane zapošljavanja ne možemo da angažujemo više od deset odsto od ukupnog broja zaposlenih. Ta zabrana ne bi trebalo da se odnosi na ustanove kulture, jer *Romeo i Juliju* ne može da igra neko sa 50 godina i ne može da se igra ansambl predstava sa tri glumca – objašnjava Stamatović i dodaje u Užičkom pozorištu godinama nije zaposlen glumac.
U toj ustanovi od 46 zaposlenih, kako kaže, 16 je glumaca, dok su ostali tehnički i pomoćno osoblje i administrativni radnici, a prosečna neto plata je 43.890 dinara.
Na pitanje na koji način, u takvim uslovima, pozorište može da odigra svoju ulogu, Stamatović kaže da se, osim budžetskog novca, koriste drugi reursi i entuzijazam, za koji kaže da ne može da traje beskonačno dugo.
– Slična situacija je u većini domaćih pozorišta. Međutim, povremeno mi je nelagodno da govorim o tome, jer sam se uverio da ljudi rade i u lošijim uslovima – kazao je sagovornik *Danasa*.
On je dodao da su osnovni ciljevi tog pozorišta u ovoj godini da se održi programski kvali-

– Realno je da repertoarsko pozorište, kao što je naše, ima najmanje četiri premijere koje bi trebalo da se finansiraju novcem iz budžeta, pod uslovom da nemamo ograničenja u zapošljavanju što je jedan od najvećih problema te ustanove, kaže.
– Broj stalno zaposlenih se smanjuje, a zbog zabrane zapošljavanja ne možemo da angažujemo više od deset odsto od ukupnog broja zaposlenih. Ta zabrana ne bi trebalo da se odnosi na ustanove kulture, jer *Romeo i Juliju* ne može da igra neko sa 50 godina i ne može da se igra ansambl predstava sa tri glumca – objašnjava Stamatović i dodaje u Užičkom pozorištu godinama nije zaposlen glumac.
U toj ustanovi od 46 zaposlenih, kako kaže, 16 je glumaca, dok su ostali tehnički i pomoćno osoblje i administrativni radnici, a prosečna neto plata je 43.890 dinara.
Na pitanje na koji način, u takvim uslovima, pozorište može da odigra svoju ulogu, Stamatović kaže da se, osim budžetskog novca, koriste drugi reursi i entuzijazam, za koji kaže da ne može da traje beskonačno dugo.
– Slična situacija je u većini domaćih pozorišta. Međutim, povremeno mi je nelagodno da govorim o tome, jer sam se uverio da ljudi rade i u lošijim uslovima – kazao je sagovornik *Danasa*.
On je dodao da su osnovni ciljevi tog pozorišta u ovoj godini da se održi programski kvali-

– Realno je da repertoarsko pozorište, kao što je naše, ima najmanje četiri premijere koje bi trebalo da se finansiraju novcem iz budžeta, pod uslovom da nemamo ograničenja u zapošljavanju što je jedan od najvećih problema te ustanove, kaže.
– Broj stalno zaposlenih se smanjuje, a zbog zabrane zapošljavanja ne možemo da angažujemo više od deset odsto od ukupnog broja zaposlenih. Ta zabrana ne bi trebalo da se odnosi na ustanove kulture, jer *Romeo i Juliju* ne može da igra neko sa 50 godina i ne može da se igra ansambl predstava sa tri glumca – objašnjava Stamatović i dodaje u Užičkom pozorištu godinama nije zaposlen glumac.
U toj ustanovi od 46 zaposlenih, kako kaže, 16 je glumaca, dok su ostali tehnički i pomoćno osoblje i administrativni radnici, a prosečna neto plata je 43.890 dinara.
Na pitanje na koji način, u takvim uslovima, pozorište može da odigra svoju ulogu, Stamatović kaže da se, osim budžetskog novca, koriste drugi reursi i entuzijazam, za koji kaže da ne može da traje beskonačno dugo.
– Slična situacija je u većini domaćih pozorišta. Međutim, povremeno mi je nelagodno da govorim o tome, jer sam se uverio da ljudi rade i u lošijim uslovima – kazao je sagovornik *Danasa*.
On je dodao da su osnovni ciljevi tog pozorišta u ovoj godini da se održi programski kvali-

– Realno je da repertoarsko pozorište, kao što je naše, ima najmanje četiri premijere koje bi trebalo da se finansiraju novcem iz budžeta, pod uslovom da nemamo ograničenja u zapošljavanju što je jedan od najvećih problema te ustanove, kaže.
– Broj stalno zaposlenih se smanjuje, a zbog zabrane zapošljavanja ne možemo da angažujemo više od deset odsto od ukupnog broja zaposlenih. Ta zabrana ne bi trebalo da se odnosi na ustanove kulture, jer *Romeo i Juliju* ne može da igra neko sa 50 godina i ne može da se igra ansambl predstava sa tri glumca – objašnjava Stamatović i dodaje u Užičkom pozorištu godinama nije zaposlen glumac.
U toj ustanovi od 46 zaposlenih, kako kaže, 16 je glumaca, dok su ostali tehnički i pomoćno osoblje i administrativni radnici, a prosečna neto plata je 43.890 dinara.
Na pitanje na koji način, u takvim uslovima, pozorište može da odigra svoju ulogu, Stamatović kaže da se, osim budžetskog novca, koriste drugi reursi i entuzijazam, za koji kaže da ne može da traje beskonačno dugo.
– Slična situacija je u većini domaćih pozorišta. Međutim, povremeno mi je nelagodno da govorim o tome, jer sam se uverio da ljudi rade i u lošijim uslovima – kazao je sagovornik *Danasa*.
On je dodao da su osnovni ciljevi tog pozorišta u ovoj godini da se održi programski kvali-

– Realno je da repertoarsko pozorište, kao što je naše, ima najmanje četiri premijere koje bi trebalo da se finansiraju novcem iz budžeta, pod uslovom da nemamo ograničenja u zapošljavanju što je jedan od najvećih problema te ustanove, kaže.
– Broj stalno zaposlenih se smanjuje, a zbog zabrane zapošljavanja ne možemo da angažujemo više od deset odsto od ukupnog broja zaposlenih. Ta zabrana ne bi trebalo da se odnosi na ustanove kulture, jer *Romeo i Juliju* ne može da igra neko sa 50 godina i ne može da se igra ansambl predstava sa tri glumca – objašnjava Stamatović i dodaje u Užičkom pozorištu godinama nije zaposlen glumac.
U toj ustanovi od 46 zaposlenih, kako kaže, 16 je glumaca, dok su ostali tehnički i pomoćno osoblje i administrativni radnici, a prosečna neto plata je 43.890 dinara.
Na pitanje na koji način, u takvim uslovima, pozorište može da odigra svoju ulogu, Stamatović kaže da se, osim budžetskog novca, koriste drugi reursi i entuzijazam, za koji kaže da ne može da traje beskonačno dugo.
– Slična situacija je u većini domaćih pozorišta. Međutim, povremeno mi je nelagodno da govorim o tome, jer sam se uverio da ljudi rade i u lošijim uslovima – kazao je sagovornik *Danasa*.
On je dodao da su osnovni ciljevi tog pozorišta u ovoj godini da se održi programski kvali-

Ansambl predstava se ne može igrati sa tri glumca

Nenad Kovačević
UŽIČKO POZORIŠTE

I pored velikih problema čiji je osnovni uzrok manjak novca, a što nije ekskluzivitet Užica, *Narodno pozorište* u tom gradu ne odustaje od pozorišnog kvaliteta i uspeva da sa malo para i sa velikim entuzijazmom skreće pažnju i publike i stručne javnosti. To dokazuju i nagrade kojima je taj ansambl nagrađen i to za predstavu *Hromi ideali* (Milutin Uskoković/ Zlatko Sviben) na 52. Festivalu *Jodakim Vujić* i na 61. Sterijinom pozorju. Na *Malom Joakimu*, za ulogu u dečjoj predstavi *U cara Tojana kozje uši* (Ljubivoje Ršumović/ Boris Todorović) nagrađen je glumac Nikola Penezić, ali i pisac teksta. Komad *Odumiranje međeđa* (Branko Čopić/ Nemanja Ranković) proglašen je za najbolji na 21. Međunarodnim festivalu malih scena i monodrame u Sarajevu. Na kraju, toj pozorišnoj kući je pripala i *Izuzetna Vukova nagrada* za 2016, koju dodeljuje KPZ Srbije i to za „izuzetan doprinos razvoju kulture u Srbiji i svesrpskom kulturnom prostoru“.

Ipak, za programe tog pozorišta, čiji je osnivač Grad Užice, u budžetu za ovu godinu je planiran iznos od četiri miliona dinara, što, kako navodi Zoran Stamatović, direktor *NP Užice*, nije dovoljno.
– Realno je da repertoarsko pozorište, kao što je naše, ima najmanje četiri premijere koje bi trebalo da se finansiraju novcem iz budžeta, pod uslovom da nemamo ograničenja u zapošljavanju što je jedan od najvećih problema te ustanove, kaže.
– Broj stalno zaposlenih se smanjuje, a zbog zabrane zapošljavanja ne možemo da angažujemo više od deset odsto od ukupnog broja zaposlenih. Ta zabrana ne bi trebalo da se odnosi na ustanove kulture, jer *Romeo i Juliju* ne može da igra neko sa 50 godina i ne može da se igra ansambl predstava sa tri glumca – objašnjava Stamatović i dodaje u Užičkom pozorištu godinama nije zaposlen glumac.
U toj ustanovi od 46 zaposlenih, kako kaže, 16 je glumaca, dok su ostali tehnički i pomoćno osoblje i administrativni radnici, a prosečna neto plata je 43.890 dinara.
Na pitanje na koji način, u takvim uslovima, pozorište može da odigra svoju ulogu, Stamatović kaže da se, osim budžetskog novca, koriste drugi reursi i entuzijazam, za koji kaže da ne može da traje beskonačno dugo.
– Slična situacija je u većini domaćih pozorišta. Međutim, povremeno mi je nelagodno da govorim o tome, jer sam se uverio da ljudi rade i u lošijim uslovima – kazao je sagovornik *Danasa*.
On je dodao da su osnovni ciljevi tog pozorišta u ovoj godini da se održi programski kvali-

– Realno je da repertoarsko pozorište, kao što je naše, ima najmanje četiri premijere koje bi trebalo da se finansiraju novcem iz budžeta, pod uslovom da nemamo ograničenja u zapošljavanju što je jedan od najvećih problema te ustanove, kaže.
– Broj stalno zaposlenih se smanjuje, a zbog zabrane zapošljavanja ne možemo da angažujemo više od deset odsto od ukupnog broja zaposlenih. Ta zabrana ne bi trebalo da se odnosi na ustanove kulture, jer *Romeo i Juliju* ne može da igra neko sa 50 godina i ne može da se igra ansambl predstava sa tri glumca – objašnjava Stamatović i dodaje u Užičkom pozorištu godinama nije zaposlen glumac.
U toj ustanovi od 46 zaposlenih, kako kaže, 16 je glumaca, dok su ostali tehnički i pomoćno osoblje i administrativni radnici, a prosečna neto plata je 43.890 dinara.
Na pitanje na koji način, u takvim uslovima, pozorište može da odigra svoju ulogu, Stamatović kaže da se, osim budžetskog novca, koriste drugi reursi i entuzijazam, za koji kaže da ne može da traje beskonačno dugo.
– Slična situacija je u većini domaćih pozorišta. Međutim, povremeno mi je nelagodno da govorim o tome, jer sam se uverio da ljudi rade i u lošijim uslovima – kazao je sagovornik *Danasa*.
On je dodao da su osnovni ciljevi tog pozorišta u ovoj godini da se održi programski kvali-

– Realno je da repertoarsko pozorište, kao što je naše, ima najmanje četiri premijere koje bi trebalo da se finansiraju novcem iz budžeta, pod uslovom da nemamo ograničenja u zapošljavanju što je jedan od najvećih problema te ustanove, kaže.
– Broj stalno zaposlenih se smanjuje, a zbog zabrane zapošljavanja ne možemo da angažujemo više od deset odsto od ukupnog broja zaposlenih. Ta zabrana ne bi trebalo da se odnosi na ustanove kulture, jer *Romeo i Juliju* ne može da igra neko sa 50 godina i ne može da se igra ansambl predstava sa tri glumca – objašnjava Stamatović i dodaje u Užičkom pozorištu godinama nije zaposlen glumac.
U toj ustanovi od 46 zaposlenih, kako kaže, 16 je glumaca, dok su ostali tehnički i pomoćno osoblje i administrativni radnici, a prosečna neto plata je 43.890 dinara.
Na pitanje na koji način, u takvim uslovima, pozorište može da odigra svoju ulogu, Stamatović kaže da se, osim budžetskog novca, koriste drugi reursi i entuzijazam, za koji kaže da ne može da traje beskonačno dugo.
– Slična situacija je u većini domaćih pozorišta. Međutim, povremeno mi je nelagodno da govorim o tome, jer sam se uverio da ljudi rade i u lošijim uslovima – kazao je sagovornik *Danasa*.
On je dodao da su osnovni ciljevi tog pozorišta u ovoj godini da se održi programski kvali-



Foto: Nenad Kovačević

Znam da možemo više i imamo želju da to bude i više i bolje: Zoran Stamatović

Premijere

Tokom ove godine užički ansambl pripremiće tri premijere: *Svedobro* Stevana Vraneša, koju će režirati Nemanja Ranković, umetnički direktor *NP Užice*, *Kad sam bio garav* Milivoja Mladenovića, koju bi trebalo da režira Marko Torlaković i *Sterijin put u Srbe* Milovana Vitezića, u režiji Bogdana Jankovića.

tet, unapredi Jugoslovenski pozorišni festival, koji okuplja najbolje predstave iz regiona, ali i kvalitet dva dečja festivala, koja se organizuju u proleće i na jesen. Osim toga, kako kaže, potrebna su ulaganja u pozorišnu zgradu, kako bi ona postala energetski efikasnija, pošto i dalje koristi kotlarnicu na mazut.

Za organizaciju Jugoslovenskog pozorišnog festivala lokalna samouprava izdvaja 4.150.000 dinara, a podrška se očekuje i od Ministarstva kulture. S druge strane, dečije pozorišne festivale, čiji je cilj da se edukuje i stvori nova publika, *Užičko pozorište* samostalno finansira razmenom predstava, bez podrške grada.

– Znam da možemo više i imamo želju da to bude i više i bolje. Nadam se da će se to desiti, jer nas na to obavezuju publika i nagrade koje smo dobili ne samo prošle godine, nego i ranijih godina i decenija – poručio je Stamatović. ▲

Zgrada NP u Užicu



Nešto drugo



Branka Radović
**EDUKACIJA
I UMETNOST**

Sva pozorišta imaju svoje planove, premijere manjih i većih komada, značajnih i sasvim beznačajnih. Ovom prilikom, istakla bih nešto što druga pozorišta nemaju, tj. ne čine, kako bi to bila neka od glavnih karakteristika prethodnog i sledećeg perioda.

Naime, kada smo pokrenuli naš operški dečji program, stavili smo u repertoar nekoliko opera za decu, za mlade i dečjih opera povezujući na taj način edukaciju i umetnost, želeći da deca načine svoj prvi korak u operu na proverenim delima svetskog repertoara.

U međuvremenu, načinili smo korak više i sagledavajući ogromno interesovanje dece koje nije bilo praćeno i njihovim mogućnostima plaćanja karata. Gospođa Zepter odlučila je, da u sklopu svoje donatorske misije, donira deci ove predstave tako da se one sada igraju besplatno. Ne treba ni reći da su sale prepune i da je to prava publika.

I u tim predstavama nastupaju mladi pevači koji su na počecima svojih karijera, a radi se o velikim ulogama u Mocartovoj *Carobnoj fruli*, u Donicetijevom *Ljubavnom napitku*, kao i u Iberovoj *Anželiki*.

Kako bi se tematski krug proširio i na teške teme, obnovićemo u oktobru mesecu *Anu Frank*, monooperu koju je maestralno izvodila nedavno preminula Suzana Šuvaković Savić. Biće to i njoj u počast, ali i da se deca upute u sve strahote holokausta i da nešto nauče o operi.

Međutim lakše note otkriće i pokriti mjuzikl rađen po čuvenom filmu *Ljubavi i moda*, čija se premijera očekuje krajem aprila.

Takođe, u vreme *Operških dana* ove godine, koji se odvijaju u celoj Evropi od 5. do 14. maja, u nizu radionica sa najmlađima, ali i starijima radiće se na jednom velikom operškom delu, u pokušaju da se iznutra saznaju i sagledaju svi sadržaji jedne opere.

Naša saradnja sa mnogobrojnim organizacijama koje se bave decom sa posebnim potrebama rezultiraće još jednom predstavom institucije *Svitac*, takođe u okviru *Operških dana*. Saradnja sa muzičkim školama, ovoga puta će dovesti mlade učenike solo pevanje iz MŠ *Kosta Manojlović* koji će iz dve klase, profesora Nenada Nenića i Svetlane Vranić izvesti program operških arija.

Da ne bismo repertoar uslovlili samo operškim sadržajima, ovoga puta smo se potrudili da jedan od naših najpopularnijih baleta, *Krvava svadba – Bolero*, takođe priredimo tokom *Operških dana*, kako bi i baletska umetnost ravnopravno učestvovala sa operškom na našoj sceni.

Veliko gostovanje *Opere* iz Sankt Peterburga sa dve potpuno nepoznate opere u našoj sredini ruskih autora, Prokofjeva i Rodiona Ščedrina, završiće i uokviruće muzički deo ove sezone.

Dramski repertoar, pored kulturnih predstava koje su na stalnom repertoaru kao što su *Ana Karenjina*, *Veliki Getsbi*, *Crnjanski*... koje se odvijaju na *Velikoj sceni*, ima jednu izuzetnu priliku da posebno obeleži stoto izvođenje *Fride Kalo*, dramu Sanje Domazet u režiji Ivane Vujić, predstave koja uspešno živi u našoj *Maloj sceni* od 2006.

U martu mesecu održana je nova premijera komada *Tvoja ruka u mojoj ruci* na našoj *Maloj sceni* (režija Nebojša Dugalić), koja je dobila vrlo dobre kritike.

Autorka je generalna direktorka Opere i teatra Madlenianum

DEJAN SAVIĆ: Prostiranje prema guberu

Jelena Tasić

NACIONALNI TEATAR

Mnogo toga treba da se promeni, što je tema o kojoj ćemo razgovarati sa ministarstvom kulture, finansija i drugima koji će biti uključena u taj razgovor: Dejan Savić



Foto: Miranša Džagarević

Sledeće, 2018, *Narodno pozorište* u Beogradu obeležava 150 godina rada. Osnovano je 1868. kad je Beograd, prema tadašnjim popisima, imao 25 hiljada stanovnika i 3.444 kuće, a o uslovima u kojima će raditi, pre svega o namenskoj teatarskoj zgradi, od starta su brinuli Vlada Kneževine Srbije i sam knez Aleksandar Karađorđević, koji je za izgradnju pozorišne zgrade priložio hiljadu dukata i 80 kubnih hvati kamena.

Nacionalni teatar, pod čijim su krovom danas tri stalna ansambala – *Drama*, *Opera* i *Balet*, ima status republičke ustanove kulture od nacionalnog značaja, ? njen upravnik Dejan Savić za *Danas* tvrdi da je ova umetnička kuća „najveći brend u srpskoj kulturi“.

– Prema novoj sistematizaciji radnih mesta u NP ima 676 stalno zaposlenih u sva tri ansambala. Zbog racionalizacije u okviru programa Vlade Srbije o reduiranju radnih mesta u javnim preduzećima, 111 mesta je ukinuto. Odlučili smo se za socijalni model, kojim smo zadržali mir u kući i, što je najvažnije, najviši umetnički nivo i obim proizvodnje od dve predstave dnevno, vikendom i po tri, četiri, ali zato nemamo popunjene ansamble – *Balet*, *Orkestar* i *Hor*. To je sada najveći problem NP, koji mora da se reši, jer ovo nije prirodno stanje. Istovremeno to je i razlog što je u odnosu na prethodni period povećan broj honorarima saradnika, bez kojih ne možemo da radimo – objašnjava Savić.

Ex-yu „odmeravanje“

Kad je reč o ulaganjima i platama, mislim da smo na začelju liste sličnih pozorišta na ex-yu prostoru, ali kad se govori o umetničkim dostignućima siguran sam da zauzimamo prvo mesto – kaže Savić. – U Zagrebu su promenili sistem – kaže – imaju četiri do sedam operških naslova, osam kad nešto obnove godišnje. Publika je nezadovoljna. U Ljubljani su prešli na neki stado, polustadone sistem. Sarajevo ima po jednu, dve operške predstave mesečno, ni toliko. Podgorica nema operu. Makedonija, kao i Crna Gora izdvaja za kulturu 3.5 odsto iz budžeta, ali dosta sredstava ide na te njihove spomenike. I pored toga, Makedonci su obnovili dramski teatar, napravili novu zgradu *Makedonske filharmonije*, odvojili su *Operu* i *Balet* od *Drame* – svako ima svoj teatar, imaju velike letnje festivale sa ozbiljnim honorarima i ozbiljnim umetnicima koji na njih dolaze – konstatuje Savić.

promeni što je tema o kojoj ćemo razgovarati sa ministarstvom kulture, finansija i drugima koji će biti uključena u taj razgovor. Svakako ćemo potražiti saveznike u *Srpskom narodnom pozorištu* iz Novog Sada, koje već ima svoj plan i predlog zakona o nacionalnim pozorištima koji bi trebalo da proistekne iz *Zakona o kulturi*, a koji mora da prepoznaje specifikum tri nacionalna ansambala u jednoj kući.

■ **Koliko okvirno košta sezona u pozorištu sa tri stalna ansambala, uključujući i premijere?**
– Godinama u nazad dobijamo nešto više od 90 miliona dinara za novu produkciju. Održavanje repertoara spada u ono za šta smo redovno plaćeni i primamo plate. Tu i tamo imamo troškove koje pokrivamo kad treba da se nešto obnovi, ali i to se namenski budžetira. To mnogima zvuči mnogo, ali do skoro je u svetu jedna produkcija koštala ovoliko. Da ne pominjem produkcije tipa Zefirelijeve *Aide* koja košta između 20 i 25 miliona evra...

■ **Da li davanja iz državnog budžeta pokrivaju potrebe NP, izdvajanja za kulturu su sve manja?**

– Procenat je sve manji, ali dok god imamo sistem sa umetnicima koji su stalno zaposleni, to već predstavlja ozbiljno investiranje države u kulturu. Mi smo u kulturi navikli da se prostiremo prema guberu. Ako zadržimo dva prioriteta – najviši umetnički nivo i obim proizvodnje, što kao mantru ponavljam stalno, onog momenta kad ne budemo imali para za pet odličnih predstava u *Drami*, mi ćemo napraviti četiri. U *Operi* i *Baletu* već smo na nekom istorijskom minimumu sa dve premijere godišnje. Ispod toga se ne može i sigurno da nećemo ći. Ali, mi u *Operi*, *Baletu* i *Drami* imamo ogroman kapital u vidu svojih naslova. *Opera* ima više od 30 aktivnih naslova, *Balet* takoreći sav

DEJAN SAVIĆ: Prostiranje prema guberu



klasičan i moderan repertoar, o *Drami* da ne pričam. Kad se to sve sabere, mi zapravo raspolazemo ogromnim potencijalom u kući. To je nešto što se godinama taložilo kao posledica sistema u kome radimo, prilagođenom velikom gradu, velikim teatrima, kao i ustavno-pravnom sistemu u kome svi živimo. Mislim da bi na to trebalo obratiti pažnju kad se kaže da se ne izdvajaju za kulturu.

■ **Koliko prodaja karata učestvuje u budžetu pozorišta?**

– Najnovije podatke nemam, ali recimo 2004, kad sam prvi put došao na mesto upravnika, imali smo sopstvene prihode na nivou 18 miliona dinara godišnje. Već sledeće godine taj prihod podigli smo na 60 miliona. To je bilo vreme kad smo imali sponzore i kad smo posle 2000. bili u finansijskom i ekonomskom naletu koji je išao u dobrom pravcu. Posle toga došlo je ovo krizno vreme, ma da mi i dalje imamo ozbiljne i značajne prihode na blagajni – sale su uglavnom pune, predstave su uglavnom rasprodane i to je ono što nas održava u životu. Zato skrećem pažnju da ideja, koja se tu i tamo stidljivo promeće, da će se ubuduće – od nekog 1. januara neke godine, i sopstveni prihodi vraćati u budžet, iz kog će posle institucije tražiti ta sredstava, nikako nije dobra. To je krajnje destimulirajuća mera koja budžet usrećiti neće, ali će upropastiti institucije koje uz pomoć sopstvenog prihoda mnoge stvari rešavaju, mere, vrednuju.

■ **Da li postoje još i drugi načini za zaradu – iznajmljivanje kostima, scenografije, saradnja sa drugim kućama?**
– Manje, više, još to nije zaživelo. Imamo nekoliko ponuda koje nisu neinteresantne i koje bi nam otvorile novu mogućnost za prihodovanje. Mi izdajemo i dvoranu, ali nemamo slobodne dane ili tako nešto. Kad ne bi tu dvoranu izdavali taj dan, mi bi smo igrali našu predstavu.

■ **Čija su briga održavanje zgrade, unapređenje tehnike... – pozorišta ili države?**
– To je briga države. Ima nekoliko ključnih stvari koji moramo da rešimo u narednom periodu. Jedna od njih je prelazak sa ekološki neispravnog načina grejanja mazutom na ekološki prihvatljivije načine. To će biti velika investicija koju će država morati da učini prema NP. Osim toga vreme je da se fasada uredi.

■ **Da li davanja iz državnog budžeta pokrivaju potrebe NP, izdvajanja za kulturu su sve manja?**
– Procenat je sve manji, ali dok god imamo sistem sa umetnicima koji su stalno zaposleni, to već predstavlja ozbiljno investiranje države u kulturu. Mi smo u kulturi navikli da se prostiremo prema guberu. Ako zadržimo dva prioriteta – najviši umetnički nivo i obim proizvodnje, što kao mantru ponavljam stalno, onog momenta kad ne budemo imali para za pet odličnih predstava u *Drami*, mi ćemo napraviti četiri. U *Operi* i *Baletu* već smo na nekom istorijskom minimumu sa dve premijere godišnje. Ispod toga se ne može i sigurno da nećemo ći. Ali, mi u *Operi*, *Baletu* i *Drami* imamo ogroman kapital u vidu svojih naslova. *Opera* ima više od 30 aktivnih naslova, *Balet* takoreći sav

■ **Kakva je situacija sa platama i honorarima u NP?**
– Znače da nije pristojno govoriti o parama, ali mogu da kažem da su plate, kao rasponi između plata skandalozno mali. Od najviše do najniže plate raspon kod nas je od tri do 3.5, četiri najviše, a imamo mogućnosti da bude i do osam. Rasponi su mali zato što smo gledali da te najmanje plate budu dovoljne da se preživi. Moram da ukažem na ono o čemu sam govorio i na *Nacionalnom savetu za kulturu*, da svaki put kad se kaže da su mala izdvajanja, da je procenat iz budžeta za kulturu mali, niko ne pominje plate. Vi tražimo više sredstava radi boljih projekata, njihovog većeg broja, a plate ne pominjemo kao osnovni problem.



VALENTIN VENCEL: Teatar je moćniji od politike

Tamara Kopestinskij

NOVOSADSKO POZORIŠTE

Prva predstava *Novosadskog pozorišta* / *Újvidéki Színház* prikazana je 1974, a jedanaest godina kasnije, trupa se preselila u prostorije nekadašnje *Kamerné scene* teatra *Ben Akiba* i od tada je ovo postalo njeno stalno sedište. Za svoj rad ovenčavano je nagradama na Sterijinom pozorju, Bitefu, Festivalu profesionalnih pozorišta Vojvodine, sarajevskom MESS, te festivalima u Užicu, Kišvardi, Pečuju, Segedinu... Ono živi već 43 godine, a njen današnji upravnik je Valentin Vencel. Nakon dve decenije života i rada u Mađarskoj, Vencel je od 2013. upravnik *Novosadskog pozorišta* čiji je deo ansambala, kao glumac sa diplomom *Novosadske Akademije umetnosti*, bio u periodu od 1978. do 1991. godine.

■ **Već su u Novosadskom pozorištu odigrane premijere „Laka mala“ Radoslava Milenkovića, „Fama o biciklistima“ Roberta Lenarda, „Crni“ Žanka Tomića i Grupa slika Gabriele Crnković. Koje su premijere ostale do kraja sezone i koliko ovogodišnji budžet utiče na njihov broj?**

– Projekat *Grupa slika* Gabriele Crnković nije deo oficijalnog repertoara *Novosadskog pozorišta*, već individualna inicijativa ove umetnice. Pozorište je inače pored realizacije usvojenog plana i programa otvoreno i prema pojedinačnim predlozima članova ansambala, a primamo i projekte *Splja*. Do kraja sezone izlazimo sa komadom mađarskog savremenog pisca Csabe Kiša *Kučka*. U aprilu sledi premijera po motivima Petera Esterhazija pod naslovom *Mala mađarska pornografija*, nakon koje sezonu zatvaramo sa projektom Danila Kiša *Grobnica sa Borisom Davidovića*. Inače, nismo se još odrekli i jednog iznenađenja. Sezona 2016/17. se po volumenu neće razlikovati od prethodne sezone u tekućem repertoaru, sa tim da je pozorište nosilac jednog značajnog međunarodnog festivala *Synergy#WTF* u oktobru ove godine, ali to je već naredna sezona.

■ **Koji su to prioriteta kojima se vodite kada pripremate pozorišni sezonu i kako održavate konstantnim visok kvalitet ansambala?**

– Prvi kriterijum nam je tematizacija sezone. Na primer, sezonu 2016/17. smo tematizovali kao srpsko-mađarsku sezonu, i na platformi konflikta usred sličnosti. Jako je važna doslednost u realizaciji tematike. Vodimo računa o ravnoprednosti uposlenosti umetnika pozorišta kao i o pojedinačnom i kolektivnom razvoju glumaca i ostalih saradnika. Gostujući umetnici su bez ostatka stvaraoći koji imaju šta reći o svetu koji nas okružuje, ljudima u njemu, o društvenim procesima, ali i o skrivenim površinama ljudske duše. Tajna uspeha ili održavanja konstantno visokog kvaliteta je nedokučiv problem, jer da se zna obrazac ovome, svi bi bili podjednako uspešni. Poseban motiv umetnika u *Novosadskom pozorištu* možda jeste u ograničenim mogućnostima rada van svog teatra, pa se onda sve energije usmeravaju na rad u svojoj kući. I to je dobro.

■ **Vi ste deo umetničkog saveta EPK Novi Sad 2021. Kako se to reflektuje na Novosadsko pozorište? Da li već sada osmišljavate poseban program?**

– U okviru EPK programa *Novosadsko pozorište* će biti mesto mnogim manifestacijama, programima, projektima. Dakle pored našeg redovnog rada očekuju nas vrlo dinamična vremena. Kao član umetničkog saveta, inicirao sam da se u aplikaciju za *Evropsku prestonicu kulture 2021* unese i od Grada već usvojen plan za održavanje međunarodnog festivala manjinskih pozorišta. Dakle, ova ideja je kao gradski program ušla u konkursni materijal EPK. *Novosadsko pozorište* je organizator i nosilac međunarodnog festivala *Synergy#WTF* na kome će učestvovati teatri koji stvaraju na jezicima usvojenim evropskom kartom manjinskih jezika. Festival će se održavati od 3. do

Festival profesionalnih pozorišta Vojvodine

Još od 1947. *Zajednica profesionalnih pozorišta Vojvodine* organizuje Susret profesionalnih pozorišta Vojvodine, koji je 2002. prerastao u festival, kao najznačajniju, a sa obzirom na godinu utemeljenja, i najstariju pozorišnu manifestaciju te vrste u zemlji, koja, na osnovu mišljenja selektora, predstavlja izbor najboljih pozorišnih ostvarenja nastalih u Vojvodini tokom minule sezone. Ovogodišnji, 67. Festival profesionalnih pozorišta Vojvodine, voljom i saglasnošću svih članica *Zajednice*, biće održan u Novom Sadu, od 3. do 9. aprila. Posle Subotice, Kikinde i Vrška, od 2005. do 2011. *Zrenjaninsko pozorište* bilo je domaćin i suorganizator festivala. Sledeća dva festivala, 2012. i 2013. održana su u Kikindi, dok je festival 2014. održan u Subotici. Godine 2015. domaćin je ponovo bila Kikinda, a 2016. Sombor.

7. oktobra ove godine. Kontaktirali smo oko 20 pozorišta i ansambala. Nalazimo se pred potpisivanjem ugovora o gostovanju sa Ruskim teatrom *Maksim Gorkij* iz Astane (Kazahstan), *Turskim teatrom* iz Skopja, baskijskim teatrom *Le Petit Théâtre du Pain* iz Francuske, teatrom *Jidiš* iz Bukurešta, *Srpskim manjinskim pozorištem* iz Budimpešte, a tu je i *Theatre Gu Léor* iz Skotske, na gejlji jeziku. U pregovorima smo sa kolegama iz Varšave i sa pozorištem *Sami* iz Norveške. Kao preteča manifestacija festivala planira se jedna stručna rasprava, o mestu i ulozi manjinskih institucija kulture, problematici multikulturalnosti, interkulturalnosti i stvaralačkog suživota. Završnica će se krunisati rezultatom zajedničke radionice učesnika iz svih ansambala.

■ **Pozorišni festival jezičkih manjina sveta Sinergy#WTF (World Theater Festival) svako je jedinstven projektat u Evropi i planirano je bude revijalnog karaktera, sa održavanjem svake godine u oktobru. Pored njega, Novosadsko pozorište je i član Zajednice profesionalnih pozorišta Vojvodine (ZPPV), a 67. Festival počinje 3. aprila. Sa kakvim izazovima ste se kao predsednik ZPPV i upravnika pozorišta susreli?**

– Pripripre za 67. Festival profesionalnih pozorišta Vojvodine krenule su već novembra meseca prošle godine. Najveći izazov je ono što bi moglo da bude i najveći kvalitet. Ovaj Festival organizuje ZPPV, a nosioci kvaliteta su četiri pozorišta, za razliku od drugih gradova Vojvodine, gde je nosilac projekta uvek bio samo jedan teatar. Praksa *Jedan grad, jedno pozorište* je i utvrdila našu organizacionu paradigmu koja se sada susreće sa drugačijim pristupom. Znači, prvi izazov je kako tirirati institucije kao jedinstvene nosioce Festivala, a drugi izazov je u velikom broju festivalskih manifestacija koja se održavaju u Novom Sadu, samim tim i u budžetskoj opterećenosti grada.

■ **Osim finansijskih, da li postoje još neki izazovi sa kojima se suočavaju pozorišta u Vojvodini?**

– Pored novca, nedostaje i svest o sopstvenom istorijskom značaju. Način funkcionisanja pozorišta u Srbiji je kako-tako regulisan 1970-ih godina, a od onda se na promeni metode rada u teatrima ništa nije uradilo. Boljeg života u pozorištima neće biti dok se ne poboljša život u celom društvu, a kvalitet se neće menjati dok ne budemo spremni da učinimo kvalitetne pomake u sferi rada i sopstvene odgovornosti. Paradigma *koliko novaca, toliko muzike* se uvek obila o glavu, i umetniku, i instituciji, pa ipak imamo pozorišta koja nekad u jednoj sezoni urade jednu predstavu ili ni jednu. Kreativna kriza je prisutna kod svih nas, kako u sadržajnom, tako i po pitanju formalnih rešenja. Opterećeni smo time *kako biti kritičan i opredeljen*. Društvena i politička kritičnost su nam često jedina spona sa publikom i tada ne primućemo da sa ovom jednodimenzionalnošću redukujemo i sebe, i gledaoca. Pozorište je moćnije od politike samo tada ako ne oponaša politiku. Ako ostaje umetnički a ne politički čin.

O malim sredstvima iz budžeta

Odgovarajući na pitanja o radu ove institucije kulture, prvenstveno u odnosu na izdvojena budžetska sredstva, Vencel ističe da je *Novosadsko pozorište*, od 2013. sigurno, svaki put ostvarilo svoj planirani plan i program. Nekad ga je i prekoračio... „Po pitanju odnosa prema iznosu budžetskih sredstava polazimo uvek od činjenice da je Srbija jedna siromašna zemlja sa malim izdavanjem – ne samo za kulturu. Prošle godine na festivalu u Skoplju asistentica Tomasa Ostermajera prepoznala je u našem projektu *OFF* da se radi o stvaralačkim i ljudskim problemima glumaca usled smanjenog budžeta, i sa dubokom empatijom izjavila da nas potpuno razum. „I nama su, kazala je, u Berlinu, smanjili budžet pa smo morali raditi sa jedva šest miliona evra...“



VELIKA SCENA 19.30

1. sub 20.00 € 14. Beogradski festival igre · PREOBRAŽENO
Kompanija Tera Sarinena - Helsinki, Finska
Koreografija: Tero Saarinen · Muzika: Esa-Pekka Salonen

2. ned JADNICI (Les Miserables) · mjuzikl · A. Bubili, K. Senberg
Reditelj: Nebojša Bradić · Dizingent: Vesna Souc
N. Dugalić, D. Lutić, K. Gojković, S. Timarov, N. Marković, B. Podrumac, I. Bosiljić, D. Arsić, Lj. Popović, Z. Leković

4. uto 20.00 € 14. Beogradski festival igre · TAMNI PEJZAŽI / BOLERO
Balet Hrvatskog narodnog kazališta - Zagreb, Hrvatska
Tamni pejzaži · koreografija, režija: Marjana Krajač · Muzika: Thomas Koener
Bolero · koreografija, režija: Maša Kolar · Muzika: Maurice Ravel

7. pet VELIKI GETSBI · drama · F. S. Fidžerald · Sa engleskim titlom
Tekst: Hristo Bojčev · Reditelj: Ana Radivojević Zdravković
I. Bosiljić, Lj. Bulajić, T. Aleksić, M. Timotijević, M. Janketić, M. Čučilović, S. Juričan, B. Tomović, M. Lukić, R. Nikolić, D. Kaplarević, K. Kesler, pas Džoni

21. pet 14. BOSILJIĆ · Par stihova za nas
Muzičko - poetsko veče

22. sub 18.00 € Besplatne ulaznice. ČAROBNA FRULA (skraćena verzija) · opera za decu
V. A. Mocart, libreto: E. Sikaneder
Režija i inscenacija: Ana Radivojević Zdravković
Klavriska saradnja: Dragana Anđelić Bunjac

27. čet 20.00 € KANJIVAN DRAGO PREMIJERA LJUBAV I MODA · mjuzikl
po motivima istoimenog filma Lj. Radičevića i N. Jovičića
U saradnji sa produkcijom "Kako vam drago"
Tekst: Staša Koprivica · Režija: Aleksandar Nikolić
N. Janković, A. Daničić, K. Gojković, B. Tomašević, N. Milovanović, S. Piale, T. Aleksić, I. Stefanović, A. Stojanović, T. Dimitrijević
Pevači: M. Žrnković, T. Randjelović, D. Šarenac

28. pet 20.00 € PRVA REPRIZA LJUBAV I MODA · mjuzikl
po motivima istoimenog filma Lj. Radičevića i N. Jovičića
U saradnji sa produkcijom "Kako vam drago"
Tekst: Staša Koprivica · Režija: Aleksandar Nikolić
N. Janković, A. Daničić, K. Gojković, B. Tomašević, N. Milovanović, S. Piale, T. Aleksić, I. Stefanović, A. Stojanović, T. Dimitrijević
Pevači: M. Žrnković, T. Randjelović, D. Šarenac

29. sub 20.00 € Gledalište na Velikoj sceni KROJČEROVA SONATA · melodrama · Sa srpskim titlom
Režija: Goran Šušljik · Žan Mark Bar, Irina Dečermić, Sonja Kalajić

30. ned 20.00 € Gledalište na Velikoj sceni KROJČEROVA SONATA · melodrama · Sa srpskim titlom
Režija: Goran Šušljik · Žan Mark Bar, Irina Dečermić, Sonja Kalajić

3. sre maj MALE TAJNE · komad sa pevanjem
Tekst i režija: Goran Marković · Kompozitor: Zoran Simjanović
P. Ejduš, V. Četković, T. Stanić, S. Timarov, P. Benčina, A. Oliverić, B. Podrumac, M. Radonjić, M. Anđelić, R. Čosić, A. Kuzmanović
Bend Hot Club of Belgrade

MALA SCENA 20.00

3. pon KAZANOVA PROTIV DON ŽUANA · setna komedija
Tekst: Miodrag Ilić · Reditelj: Predrag Ejduš
P. Ejduš, P. Benčina, A. Oliverić

6. čet LOLITA · drama · V. Nabokov
Dramatizacija: Dimitrije Kakanov · Reditelj: Jovana Tomić
B. Žirović, A. Mandić, I. Milović, P. Marjanović

11. uto ISPOVEST DMITRIJA KARAMAZOVA · monodrama
Adaptacija dela romana F. M. Dostojevskog
Autorski projekat Nebojša Dugalić · Igra: Nebojša Dugalić

12. sre FRIDA KALO · drama · Sanja Domazet
Reditelj: Ivana Vujić · D. Stojnić, S. Beštić, V. Milačić, V. Ejduš

18. uto TVOJA RUKA U MOJOJ · komična melodrama (po Čehovu)
Tekst: Kerol Rokamora · Reditelj: Nebojša Dugalić
V. Mujović, I. Filipović

20. čet TVOJA RUKA U MOJOJ · komična melodrama (po Čehovu)
Tekst: Kerol Rokamora · Reditelj: Nebojša Dugalić
V. Mujović, I. Filipović

24. pon HALO BEOGRAD · kabare · po tekstu Mome Kapora
Predrida: Rada Đuričić · R. Đuričić, V. Racković, V. Cvejić

GOSTOVANJA

19. sre Sportsko - kulturni centar Obrenovac
LJUBAVNI NAPITAK · opera za mlade · G. Doniceti (skraćena verzija)
Režija i dramaturgija: Tadija Miletić
Klavriska saradnja: Dragana Anđelić Bunjac



MADLENIANUM JE DOŽIVLJAJ

Knez Mihailova 42; 33 00 111, 21 80 400 Glavna 32, Zemun; 316 27 97, 316 25 33

E-mail rezervacije: blagajna@madlenianum.rs www.madlenianum.rs

MOGUĆNOST DOSTAVE KARATA NA KUĆNU ADRESU

Pionir novog organizacionog modela

Jelena Tasić

ZVEZDARA TEATAR

Zvezdara teatar otvoren je 8. oktobra 1984. predstvom *Mrešenje sarana* Aleksandra Popovića, u režiji Dejana Mijača. Još uvek trajemo. Sve drugo je istorija – stoji na sajtu ovog pozorišta, koje je život započelo po, u to doba novom organizacionom modelu, sa umetničko-komercijalnim principima u okviru Doma kulture *Vuk Karadžić*. Od 1990. posluje kao zasebna ustanova kulture, čiji je osnivač Grad Beograd. – I dalje smo koncipirani na umetničko-komercijalnim principima pokušavajući da dokažemo da je upravo ta kombinacija – dobna za ovakav profil pozorišta. Nastavićemo da radimo najbolje što ume mo postujući vrednosti koje su već stvorene na našoj sceni i koje su ostale trajno zabeležene u pozorišnoj baštini i sećanju generacija naše publike, kao i da istražujemo neke nove vrednosti i navike savremenih gledalaca dodirujući njihov senzibilitet novim predstavama – kaže za *Danas* Jasna Novaković, izvršna direktorka *Zvezdara teatra*.

– Naša lična karta su pre svega, s jedne strane naše predstave i s druge strane, organizacioni model po kome posluje. *Zvezdara teatar* trenutno ima osamdeset stalno zaposlenih i između sto dvadeset i sto pedeset honorarnih saradnika na mesečnom nivou. Ovakv broj obuhvata umetnike angažovane na pripremi i izvođenju predstava, saradnike na tehnič-



Klaustrofobična komedija Zvezdara teatra

kim poslovima, poslovljima prodaje i marketinga i poslovima dočeka i ispraćaja publike. Odsustvo stalnog glumačkog ansambla uvek omogućava izbor najbolje raspoložive podela za određenu predstavu. Na na to gledamo kao na ogromnu prednost i privilegiju i trudimo se da se naše predstave pamte po najboljim srpskim glumcima. Kao osnivač, Grad Beograd finansira *hladni pogon* pozorišta – plate zaposlenih, troškove komunalnih usluga, jedan deo programskih troškova i deo troškova redovnog održavanja. Novac za honorare, druge troškove izvođenja predstava i ostale troškove obezbeđujemo iz sopstvenih sredstava, koja je iz godine u godinu sve teže zaraditi, kaže Novaković.

Da li *Zvezdara teatar* može da živi od prodaje ulaznica i ili, poput nekih drugih kuća, iznajmljuje prostor, scenografiju, kostime...

– Na žalost, kvalitet predstava nije jedini parametar koji određuje cenu ulaznica. Plaćena moć publike je mnogo značajniji, čak presudni parametar. Cene ulaznica su za publiku visoke, a za nas preniske da bismo komotno poslovali samo od prometa blagajne. Na osnovu toga možemo lako zaključiti da nije moguće živeti isključivo od prodaje ulaznica. Dodatni prihodi se

ostvaruju, pored ostalog i gostovanjima, učesćen na konkursima, posebnim akcijama, ali i sponzorskim sredstvima koja je takođe sve teže obezbediti. U našem pozorištu ne negujemo praksu iznajmljivanja kostima ili scenografije kao ni praksu iznajmljivanja sale, osim ako je u pitanju programska saradnja, komentariše Novaković.

– U *Zvezdara teataru* ne postoje fiksni honorari, već se obračunavaju prema pripadajućem procentu od bruto prihoda na blagajni, drugim rečima, visina honorara je proporcionalna ostvarenom prihodu predstave na blagajni od premijere do poslednjeg izvođenja. Pošto honorari u *Zvezdara teataru* direktno zavise od prihoda sa blagajne, odnosno od cene ulaznica, možemo samo zaključiti da su na granici prihvatljivosti i da više nisu toliko stimulativni za glumce i druge saradnike koliko su nekada bili. Što se tiče plata stalno zaposlenih dovoljno je reći da primamo plate iz budžeta te da delimo sudbinu svih zaposlenih u kulturi i javnom sektoru. Prema zvanično objavljenim statistikama naše plate su daleko ispod proseka neto plata u Republici, a pogotovo u Beogradu, kaže sagovornica *Danasa*.

– Mi nismo klasično repertoarsko pozorište velike produkcije, izvodimo svega dve do tri premijere godišnje i nikad

nemamo previše naslova na tekućem repertoaru. Trudimo se da na repertoar stavljamo predstave koje svojim kvalitetom, ali i komunikacijom sa publikom, ostavljaju prostora nadi da će se igrati mnogo i dugo. Upravo takve predstave su naša lična karta. Kad uzmemo u obzir mali broj zaposlenih i relativno mali broj novih premijera, ali u odnosu na to veliki broj izvođenja, možemo zaključiti da je model *Zvezdara teatra* najekonomičniji model pozorišta za potrošnju novca poreskih obveznika. I pored toga, smatramo da su našoj kulturi potrebni i klasični modeli pozorišta i da kultura, pa samim tim i pozorište, nikako ne smeju biti preprištene isključivo zakonima tržišta, objašnjava Novaković.

– Kad se godinama suočavate sa uvek nedovoljnim budžetom i nedostatkom sredstava, održavanje zgrade i tehničke opreme koja danas zastareva brzinom svetlosti, postaje više nego ozbiljan problem. Ako ne investirate u održavanje objekta odmah kad se potreba pojavi, posle vam stigne višestruka naplata a nabavka još većih sredstava postane još manje izvesna. Na taj način ulazimo u zatvoreni krug. Kao dobri domaćini redovno planiramo i ulažemo manja sredstva za sitnije popravke iz sopstvenih prihoda i dela budžetskih sredstava. Grad Beograd je vlasnik, a Pozorište korisnik objekta *Zvezdara teatra*, koji u ovom momentu zahteva veoma ozbiljnu i skoro neodložnu rekonstrukciju, završava sagovornica *Danasa*.



Foto: Aleksandar Lejković/Folbet

SVETISLAV GONČIĆ: Hoćemo li da raščistimo sa starim sistemom?

Marija Krtnić

UK „VUK“



JUGOSLOVENSKO DRAMSKO POZORIŠTE

REPERTOAR

APRIL 2017.

jdp.rs

Scena „Ljuba Tadić“ Predstave počinju u 20.00

1. i 26.*	UOBRAŽENI BOLESNIK
3. 13. i 24.	HAMLET
5. 18. i 19.	DON ŽUAN
8.	TARTIF
9. i 27.	HOTEL SLOBODAN PROMET
10.	METAMORFOZE
11. (u 21.00)	OKP LJUBAV (L-E-V / Tel Aviv, Izrael) Beogradski festival igre
12.	ZAPISI IZ PODZEMLJA
20.	POD ŽRNVJEM
21.*	SUMNJIVO LICE
22.	UNOSNO MESTO
23. (u 13.00)	ŠVABICA
25.	GOSPOĐICA
28.	DRAMA O MIRJANI I OVIMA OKO NJE
30.*	IZDAJA

JDP titljuje predstave na engleski jezik (*)

Studio JDP Predstave počinju u 20.30

6. i 23.	SLUČAJNA SMRT JEDNOG ANARHISTE
9. i 19.	HISTERIJA
12. i 21.	DOK NAS SMRT NE RAZDOVI [nezavisna produkcija „Radionica integracije“]
20.	WHAT THE FUCK ARE WE DOING HERE? [nezavisna produkcija „Mikser House“ predstava na engleskom jeziku bez prevoda]
24.	U AGONJI [nezavisna produkcija „Beoart 2015“]
26. i 27.	MARKS U SOHOU [nezavisna produkcija]

GOSTOVANJA

4.	POD ŽRNVJEM 22. Glumačke svečanosti „Milivoje Živanović“ Centar za kulturu Požarevac
6.	POD ŽRNVJEM 2. Teatarski festival „Pozorišno proleće“ Šabac
29.	HAMLET Folksteatar, Beč

Vaš lični blagajnik
069 26 44 447
DOSTAVLJAMO VAM
ULAZNICU NA
ZELJENU ADRESU

Radno vreme blagajne:
ponedeljak - subota
10h - 15h i od 17h do početka predstave
nedelja od 17h do početka predstave
Tel. 011 30 61 957 / 011 26 44 447
Kralja Milana 50



Pozorišta danas žive u ekonomskom i poslovnom smislu po modelu koji je formiran još pre 60, 70 godina. Pitanje je da li taj model odgovara današnjem okruženju – kaže za *Danas* Svetislav Gončić, upravnik Ustanova kulture *Vuk Stefanović Karadžić*.

„Moram priznati da nisam siguran da li je taj model adekvatan. Mislim da je zastareo i da ne odgovara onome što se danas dešava u društvu. Ne ulazeći u nekakve ocene koje bi politizovale i na tom dnevno političkom nivou definisale status ili problem pozorišta, ali pozorišta kao deo ekonomskog sistema dele sudbinu svih ostalih preduzeća i kompletnog okruženja. U tom smislu ih treba i posmatrati. Pozorišta su deo kulturnih potreba građana i ne mogu da se posmatraju izolovano. Koncept koji sada postoji trebalo bi ozbiljno proučiti jer, koliko ja znam, u Gradskom sekretarijatu za kulturu se muče da ga održe. Naporno je sve izvesti kako treba i omogućiti ljudima uslove i za rad i za život“, kaže Gončić.

Sagovornik *Danasa*, u tom kontekstu, smatra da su promene neophodne. „Postoji nekoliko modela koje možemo primeniti. Ali moramo da pratimo sve što se tiče ekonomije. Ne mogu pozorišta da budu nezavisna od ostalih oblasti, da budu van svih sistema. Pozorište prati život zemlje u kojoj se nalazi. Pozorišta bi mogla da imaju samo administrativni deo i tehnički sektor kao stalno zaposlene, a da umetnici budu angažovani preko ugovora. I svi da budu na ugovor. Ne može se dati jednostavan odgovor dok se cela ekonomska slika ne postavi. Međutim, ključno je da mi i dalje infiltriramo jedan model, kako socijalni, tako i ekonomski, jednog vremena koje je prošlo. I to bi trebalo menjati“, misli Gončić.

Prema njegovim rečima, UK *Vuk Stefanović Karadžić* mlada je ustanova formirana pre dve godine, i ima pet stalno zaposlenih i nekoliko stalnih saradnika. „Mi smo gradska ustanova. Novac dobijamo iz gradskog budžeta prema planu i programu koji dostavljamo početkom godine. Imamo isti tretman kao i ostale ustanove čiji je osnivač Grad Beograd. Naravno, skromniji su naši budžeti. Veće ustanove sa većim brojem zaposlenih i dugogodišnjim radom imaju mnogo veća sredstva“, precizira Gončić.

Naravno da repertoar zavisi od budžeta, kaže on. „Ali to je već deo koncepta i poslovne politike pozorišta. Mi smo konkretno okrenuti ka domaćem tekstu. Dosađ smo već otkupili osam tekstova mladih domaćih pisaca sa katedre za dramaturgiju. Saradujemo sa mladim ljudima. Napravili smo dva festivala, radimo razne manifestacije posvećene mladima. U odnosu na plan i tematsko opredeljenje – što je kod nas domaći tekst i žena, to definiše i šta će se raditi. Pa u odnosu na raspoloživi budžet, formiramo repertoar. To je u principu struktura“, objašnjava Gončić.

On smatra da novac ne bi trebalo da bude problem za pozorišta. „Gradski sekretarijat za kulturu je kao osnivač maksimalno odgovoran. Možete da pitate koje rasadne projekcije na ogromne iznose, ali zna se šta je realno. Svaka od tih ustanova ima ista sredstva kao što ih je imala i pre. Možda su neke godine malo viša, a sledeće malo niža, ali u principu je to isto poslovanje. Ali, pitanje boljeg funkcionisanja pozorišta vezano je za opšte okolnosti u društvu. Jednog ekonomskog koncepta koji je počeo 5. oktobra ali se nije dogodio na pravi način do danas. Pokrenuli smo promene u društvu jer smo smatrali da treba da raščistimo sa starijim sistemom. Pitanje i dalje stoji – da li hoćemo da se to i dogodi i to u gledano vreme“, napominje upravnik UK *Vuk*.

Gončić ističe da je ova ustanova svojim repertoarom usmerena na rad s mladim umetnicima, ali i da su nedavno imali premijeru komada jednog od najpoznatijih savremenih pisaca, Ivana Vripijeva u režiji Tanje Mandić Rigonat. „Sam sadržaj definiše i publiku. Mi smo pre dve godine morali da raščistimo sa jednim konceptom koji je bio *ad hoc*, gde su predstave formirane bez plana. Sada imamo jasan plan i u tom smislu imamo ugledan mladi publiku. Spremniji smo da se upustimo u rizik i neizvesnost koju mladost nosi jer u UK *Vuk* smatramo da nema kreativnosti bez rizika. Naravno da dajemo i sadržaj za starije, za penzionere, i kao društveno odgovorna firma radimo sa osobama sa posebnim potrebama, prihvatilištem za decu... Mislimo da je to deo kulture. I onoga što bi ovakvo mesto moralo da pruži“, zaključuje Gončić.

РЕПЕРТОАР
Април 2017.Милана Ракића 38
011 2419 664, 2414 527
www.zvezdarateatar.rs

СЦЕНА ДАНИЛО БАТА СТОЈКОВИЋ

НОВА СЦЕНА

01.04. суб 19:30	ХИПНОЗА ЈЕДНЕ ЉУБАВИ, Душан КОВАЧЕВИЋ
02.04. нед 19:30	КЛАУСТРОФОБИЧНА КОМЕДИЈА Душан КОВАЧЕВИЋ
04.04. уто 19:30	ХИПНОЗА ЈЕДНЕ ЉУБАВИ, Душан КОВАЧЕВИЋ
09.04. нед 19:30	ХИПНОЗА ЈЕДНЕ ЉУБАВИ, Душан КОВАЧЕВИЋ
10.04. пон 19:30	КЛАУСТРОФОБИЧНА КОМЕДИЈА, Душан КОВАЧЕВИЋ
12.04. сре 19:30	БАЈКА О ПОЗОРИШТУ, Владимир БУРЂЕВИЋ
13.04. чет 19:30	ПАСИВНО ПУШЕЊЕ, Небоjšа РОМЧЕВИЋ
20.04. чет 19:30	РОЂЕНДАН ГОСПОДИНА НУШИЋА, Душан КОВАЧЕВИЋ
22.04. суб 19:30	СУЗЕ СУ ОК, Мирјана БОБИЋ МОЈСИЛОВИЋ
23.04. нед 19:30	ПАСИВНО ПУШЕЊЕ, Небоjšа РОМЧЕВИЋ
24.04. пон 19:30	КУМОВИ, Душан КОВАЧЕВИЋ
25.04. уто 19:30	ХИПНОЗА ЈЕДНЕ ЉУБАВИ, Душан КОВАЧЕВИЋ
26.04. сре 19:30	КЛАУСТРОФОБИЧНА КОМЕДИЈА, Душан КОВАЧЕВИЋ
06.04. чет 20:00	ДОБРОДОШЛИ У СРБИЈУ, Драган ЈОВАНОВИЋ
08.04. суб 20:00	ВОЗ, Кормак МАКАРТИ
11.04. уто 20:00	ТРАМВАЈ ЗВАНИ ЖЕЉА, Тенеси ВИЛИЈАМС
13.04. чет 20:00	ЧОРБА ОД КАНАРИНИЦА, Милош РАДОВИЋ
19.04. сре 20:00	ГОЗБА, Филип ВУЈОШЕВИЋ
20.04. чет 20:00	ВОЈНО-ВОЈНО, Марк КАМОЛЕТИ
21.04. пет 20:00	САВРШЕН КРОЈ, Владимир БУРЂЕВИЋ
22.04. суб 20:00	ДОБРОДОШЛИ У СРБИЈУ, Драган ЈОВАНОВИЋ
23.04. нед 20:00	ГЕНЕРАЛНА ПРОБА САМОУБИСТВА, Душан КОВАЧЕВИЋ
24.04. пон 20:00	СОКИН И БОСИНА, Др Милица КОНСТАНТИНОВИЋ
25.04. уто 20:00	ВЕЧЕРА БУДАЛА, Франсис БЕБЕР
28.04. пет 20:00	ВОЗ, Кормак МАКАРТИ
29.04. суб 20:00	ДОБРОДОШЛИ У СРБИЈУ, Драган ЈОВАНОВИЋ
30.04. нед 20:00	ВОЗ, Кормак МАКАРТИ

e-mail: blagajna@zvezdarateatar.rs Продаја ulaznica na blagajni pozorišta: radnim danima: 9-20, subotom: 11-15 i dva sata pre početka predstave, nedeljom: dva sata pre početka predstave, i preko Kluba ljubitelja pozorišta, Eventim-a i Ticketline-a. Rezervaciju moguće izvršiti i ONLINE PRODAJA ULAZNICA! sa slanjem poruke putem Viber-a i Whatsapp-a na broj telefona 066/60-54-200. www.zvezdarateatar.rs



БЕОГРАДСКО ДРАМСКО ПОЗОРИШТЕ

11000 Београд Милешевска 64 а централа : 2835 111 факс : 2835 715

АПРИЛ 2017.	ВЕЛИКА СЦЕНА 20:00	НОВА СЦЕНА 20:30
01. СУБОТА	ЛЕТ ИЗНАД КУКАВИЧЈЕГ ГНЕЗДА Краљевско позориште Зетски Дом Цетиње	
02. НЕДЕЉА		МОЈЕ ДЕТЕ
03. ПОНЕДЕЉАК		ИГРА ПАРОВА
04. УТОРАК		МЛЕКО
05. СРЕДА	БЕОГРАДСКИ ФЕСТИВАЛ ИГРЕ Денс он ансамбл, Берлин	
06. ЧЕТВРТАК		БЕРЛИНСКИ ЗИД
07. ПЕТАК	ПОМОРАНЦЕ ЗА ЗБОГОМ	ЖЕНСКА ПОСЛА
08. СУБОТА	ЛЕТ ИЗНАД КУКАВИЧЈЕГ ГНЕЗДА	
09. НЕДЕЉА	ИЗ ЖИВОТА ИНСЕКТА Премијера	
10. ПОНЕДЕЉАК	АНЂЕЛИ ЧУВАРИ	ТРПЕЛЕ
11. УТОРАК		КЉУЧЕВИ ОД ЛЕРАХА
12. СРЕДА	ТЕРОРИЗАМ	
18. УТОРАК	ПАЛИЛУЛСКИ РОМАН	НЕ ИГРАЈ НА ЕНГЛЕЗЕ
19. СРЕДА	ИЗ ЖИВОТА ИНСЕКТА	ДРАГА ЈЕЛЕНА
20. ЧЕТВРТАК	ТРИ КЛАСЕ И ГОСПОЂА НУШИЋ	ДЕРВИШ И СМРТ
21. ПЕТАК	СВИРАЈ ТО ПОНОВО, СЕМ	РОСМЕРСХОЛМ
22. СУБОТА		
23. НЕДЕЉА		РУЛЕТ - ПЛЕС
24. ПОНЕДЕЉАК		
25. УТОРАК	МИЗАНТРОП НП Суботица	МОЈЕ ДЕТЕ
26. СРЕДА	ПОМОРАНЦЕ ЗА ЗБОГОМ	ЖЕНСКА ПОСЛА
27. ЧЕТВРТАК	ДЕЛИРИЈУМ ТРЕМЕНС	
28. ПЕТАК		МОЈ ДЕДА ЈЕ АУТ Премијера
29. СУБОТА	КАД СУ ЦВЕТАЛЕ ТИКВЕ	
30. НЕДЕЉА		МОЈ ДЕДА ЈЕ АУТ

ТЕЛ.ФАХ БИЛЕТАРНИЦЕ 2837 000 РАДНО ВРЕМЕ 10:00-14:00 и 18:00-21:00
Тел. МАРКЕТИНГА 2836 025 и факс 2837 111

АТЕЛЈЕ 212 APRIL 16 17

SCENA MIRA TRAILOVIĆ 20h

01. sub MREŠĆENJE ŠARANA
02. ned PIJANI
03. pon KAFI I CIGARETE-POZDRAV IZ BEOGRADA
04. uto EGZIBICIONISTA
10. pon MALA DOMOVINA - BFI 17 i 20h
11. uto SLAVNA FLORENS
20. čet LJUBAV, LJUBAV, LJUBAV pretpremiјera
21. pet LJUBAV, LJUBAV, LJUBAV PREMIЈERA
22. sub LJUBAV, LJUBAV, LJUBAV
24. pon LJUBAV, LJUBAV, LJUBAV
26. sre MREŠĆENJE ŠARANA
27. čet MREŠĆENJE ŠARANA
28. pet LJUBAVNO PISMO
29. sub AVGUST U OKRUGU OSEJĐŽ
30. ned DECA RADOŠTI

SCENA PETAR KRALJ 20.30h

01. sub DAR-MAR
02. ned KONSTELACIJE
03. pon VOLVO KAMIONI
04. uto MAGIČNO POPODNE
05. sre ČELAVA PEVAČICA
07. pet DETROIT
08. sub POMORANDŽINA KORA
09. ned MAGIČNO POPODNE
10. pon LICE
11. uto O KAKAV DIVAN DAN - autorski projekt Vesne Pečanac
13. čet STRUJOSEK pedeseto izvođenje
18. uto POMORANDŽINA KORA
19. sre PRIMORIJE
20. čet MAGIČNO POPODNE
22. sub STRUJOSEK
23. ned SLAVNA FLORENS
24. pon CRVENA - gostuje Grad Teatar Budva
26. sre ČEKAONICA
27. čet DETROIT
28. pet POMORANDŽINA KORA
29. sub LICE
30. ned KONSTELACIJE

Pozorište Atelje 212, Svetogorska 21, Tel. blagajne: 324 73 42, 322 66 26, www.atelje212.rs



Danas

27. mart

Svetski Dan pozorišta u BDP-u!



“Rulet-ples” Velika scena u 20h



50% popusta za online rezervacije!



Uz svaku kupljenu ulaznicu možete besplatno učestvovati u akciji “Otvorena vrata” - zavirite u skrivene kutke našeg pozorišta i otkrijte pozorišnu čaroliju.

(27.mart u 19h) više informacija na 2837 000



POZORIŠTE NA TERAZIJAMA

VELIKA SCENA

REPERTOAR ZA APRIL 2017.

Sve predstave na Velikoj sceni počinju u 19.30 časova

Utorak 04.04.	BEOGRAD-MOSKVA	Sreda 19.04.	TEATAR NA ĐUMRUKU
Sreda 05.04.	CIGANI LETE U NEBO	Četvrtak 20.04.	PRODUCENTI
Četvrtak 06.04.	MISTER DOLAR	Petak 21.04.	GLAVO LUDA
Utorak 11.04.	CIGANI LETE U NEBO	Sreda 26.04.	ZONA ZAMFIROVA
Sreda 12.04.	VIKTOR VIKTORIJA	Petak 28.04.	ČIKAGO
Četvrtak 13.04.	MAMMA MIA!	Subota 29.04.	MAMMA MIA!
Utorak 18.04.	NEKI TO VOLE VRUĆE	Nedelja 30.04.	SWEET CHARITY

GOSTOVANJE

Četvrtak 27.04. B. Nušić - N. Ademović: **MISTER DOLAR**
mjuzikl u režiji Vladimira Lazića
- Učešće na pozorišnom Festivalu “Nušićevi dani” u Smederevu

RADNO VREME BLAGAJNE: UTORAK - SUBOTA: OD 13 DO 19.30 ČASOVA, NEDELJA: OD 17 DO 19.30 ČASOVA
TELEFON BLAGAJNE: 3229-943, MARKETING I ORGANIZOVANE POSETE: 3245-316, 3302-622
BEOGRAD, TERAZIJE 29; WWW.POZORISTETERAZIJE.COM; FB: POZORISHTENA TERAZIJAMA;
TWITTER: TERAZIJETHEATRE; INSTAGRAM: POZORISTETERAZIJE